

Poukazuje-li žalobce v dovolací odpovědi k tomu, že smlouva byla dodatečně schválena konkludentním činem žalované, přehlíží (— nehledíc k tomu, že v první stolici o tento důvod žalobní nárok neopřel a sám k tomu žádný přednes neučinil, že tedy přichází v dovolacím řízení s novým útočným prostředkem a nehledíc k tomu, že také první soud, odvolávaje se na předpis § 1016 obč. zák., vybočil z rámce, jež žalující strana svým přednesem soudu vymezila —), že předpis § 1016 obč. zák. předpokládá také plnou moc a její překročení, že se tedy nehodí na případy, kde někdo jednal nikoliv v zastoupení jiného, nýbrž vlastním jménem, což právě žalovaná namítala.

Čís. 12972.

Oduznání manželského původu (§ 158 obč. zák.).

Svědectví matčino lze ve spojení s jinými průvody vzítí za podklad rozhodnutí o oduznání manželského původu dítěte.

Omezenost průkaznosti matčiny výpovědi se nevztahuje na okolnost, zda žalobce zachoval tříměsíční lhůtu stanovenou zákonem k žalobě o oduznání manželského původu dítěte.

Ten, kdo popírá, že žaloba byla podána v zákonné lhůtě, jest povinen vésti o tom důkaz proti žalujícímu manželovi matky dítěte.

Pokud nelze se odvolacímu soudu zabývatí otázkou, zda přichází v úvahu dvorský dekret ze dne 15. června 1835, čís. 39 sb. z. s.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1933, Rv I 1163/33.)

Manželství Václava K-a s Marií K-ovou, rozenou P-ovou, bylo rozvedeno od stolu a lože dne 29. května 1914. Dne 17. listopadu 1929 narodilo se Marii K-ové, po rodu P-ové, dítě, jež bylo zapsáno do matriky pod jménem Milada P-ová. Žalobou zadanou na soudě dne 27. ledna 1932 domáhal se Václav K. oduznání manželského původu Milady P-ové, tvrdě, že se dozvěděl o jejím narození teprve dne 19. prosince 1931. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, vzav za prokázáno, že nezl. Milada P-ová nemohla býti zplozena žalobcem. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Rozvod manželství Václava a Marie K-ových od stolu a lože povolen již dne 29. května 1914, nezl. Milada P-ová narodila se dne 17. listopadu 1929 a rozluka manželství byla za Marii K-ovou provedena opatrovníkem a povolena usnesením krajského soudu ze dne 5. února 1930 po narození dítěte. Soud první stolice bezvadně zjišťuje, že se žalobce dověděl o zrození nezl. Milady P-ové těsně před vánoci 1931, takže žaloba podaná dne 27. ledna 1932 jest podána včas. Výpovědi svědkyně Marie K-ové jest prokázáno, že se žalobcem souložila naposledy asi před deseti lety, že se od té doby s ním vůbec nesešla a s ním ani nemluvila. Výpověď ta jest podporována spisy krajského soudu, v nichž žalobce v podání o rozluku manželství vzneseném dne 3. října 1929, tedy ještě před narozením nezl. Milady P-ové, žádá za rozluku a uvádí, že se od něho

manželka v roce 1920 do Prahy odstěhovala a že se s ní od té doby vůbec neseťkal. Žalobce nemožnost zplození nezl. Milady P-ové prokázal.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání opatrovníka k obhájení manželského původu nezl. Milady P-ové.

D ů v o d y:

Dovolatel vytýká odvolacímu soudu, že neměl bráti výpověď matky dítěte za podklad rozhodnutí, a to ani v otázce, zda žalobce zachoval tříměsíční lhůtu pro popírání manželského původu dítěte. Dovolatel poukazuje v tom směru na doslov § 158 obč. zák., ale právě toto místo zákona a to již v původním doslovu («Ani cizoložství matčino ani její tvrzení, že její dítě jest nemanželské, nemohou o sobě zbaviti dítě práv manželského zrození») svědčí pro to, že lze svědectví matčino, že její dítě jest nemanželské, vzíti v e s p o j e n í s j i n ý m i p r ů v o d y za podklad rozhodnutí o oduznutí manželského původu dítěte. Toto stanovisko zastává literatura (Klang, Komentar str. 893, Mayr, Lehrbuch IV str. 91, Krasnopolski, Familienrecht str. 226, Krainz-Ehrenzweig System II/2 str. 189) a shoduje se s ním i judikatura (rozh. čís. 1452, 4391, 7677 sb. n. s.). Právem proto vzal odvolací soud za podklad svého rozhodnutí výpověď matky dítěte Marie K-ové, ježto výpověď její nebyla tu sama o sobě, nýbrž byla podporována obsahem spisů krajského soudu v Č. Neprávem má dovolatel za to, že předpis § 158 obč. zák., podle něhož nelze přihlížeti k výpovědi matky dítěte o sobě, týká se i okolnosti, zda žalobce zachoval tříměsíční lhůtu stanovenou zákonem k žalobě o oduznutí manželského původu dítěte. Podle doslovu zákona se omezenost průkaznosti matčiny výpovědi na tuto okolnost nevztahuje. Ostatně vzal odvolací soud za zjištěno, kdy se žalobce dozvěděl o zrození nezl. Milady P-ové, nejen výpovědi matky dítěte, nýbrž i svědeckými výpověďmi Dr. Eduarda E-a a Karla J-a Rovněž nelze přisvědčiti dovolateli, že důkazní břímě o tom, že byla zachována tříměsíční lhůta k podání žaloby, jest uvaleno na žalujícího manžela matky dítěte. Naopak ten, kdo popírá, že žaloba byla podána v zákonné lhůtě, jest povinen vésti o tom důkaz proti žalujícímu manželi matky dítěte (viz Krasnopolski, Familienrecht str. 226). Ježto bylo prokázáno, že žaloba byla podána ve tříměsíční lhůtě § 158 obč. zák. a žalobci se zdařil průkaz o tom, že nezl. Milada P-ová nemohla jím býti zplozena, právem uznaly nižší soudy podle žaloby.

Ačkoliv se nezletilá Milada P-ová narodila po deseti měsících po soudním rozvodu manželství žalobcova s matkou dítěte, nebylo se lze dovolacímu soudu zabývatí otázkou, zda v souzeném případě přichází v úvahu dvorský dekret ze dne 15. června 1835, čís. 39 sb. z. s., ježto strany o předpokladech tohoto předpisu nic nepřednesly, nižší soudy se otázkou tou vůbec nezabývaly a dovolatel v dovolání nijak nevytýkal, že nebylo v souzené věci hleděno k řečenému dvorskému dekretu.